

Oksforde - diskusija apie pilietiškumą, Lietuvos saugumą ir diasporos vaidmenį

Spalio 10 d. Oksfordo universiteto „St Hilda’s“ koledže vyko Oksfordo lietuvių bendruomenės Pilietiškumo forumas. Jis subūrė Jungtinėje Karalystėje gyvenančius lietuvius diskusijai apie pilietiškumą, Lietuvos nacionalinį saugumą, teises ir diasporos vaidmenį krizių metu.

Irma Banytė-Kelly

Nuotraukų autorius - Povilas Malakauskas

Renginį pradėjo Lietuvos Respublikos ambasados Jungtinėje Karalystėje gynybos patarėja Rima Malakauskienė, pabrėžusi pilietiškumo ir pasirengimo ginti savo valstybę svarbą. Dalyviai taip pat žiūrėjo meno studentės Linos-Marijos Marrow trumpametražį filmą „Patriotas“, kuriame nagrinėjami patriotizmo ir nacionalizmo skirtumai.

Pagrindinėje forumo diskusijoje aptartos trys temos: ryšio su Lietuva puoselėjimas, diasporos indėlis stiprinant valstybės saugumą ir teisinis sąmoningumas.

Kauno technologijos universiteto Socialinių, humanitarinių mokslų ir menų fakulteto dekanas, politologas doc. dr. Ainius Lašas ragino užsienyje gyvenančius lietuvius išlaikyti ryšį su Lietuva, puoselėti lietuvių kalbą ir kultūrą bei perduoti jas jaunajai kartai. Pasak jo, šios pastangos kuria vertę ne tik šeimoms, bet ir visai

Lietuvai.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Pilietinio atsparumo komisijos pirmininkė Irma Petraitytė-Lukšienė pristatė aktualias grėsmes Lietuvos nacionaliniam saugumui ir aptarė, kaip diaspora galėtų prisidėti prie pagalbos Lietuvai karo ar kitos krizės atveju. Ji paragino bendruomenes įsivertinti savo kompetencijas, žmogiškuosius bei materialinius išteklius ir ryšius, kad būtų aišku, kuo kiekvienas galėtų prisidėti prie bendro pasirengimo.

Šis raginimas tapo konkrečiu Oksfordo bendruomenės įsipareigojimu – pradėti bendruomenės auditą, padėsiantį geriau pažinti turimus išteklius ir stiprinti bendradarbiavimą su kitomis Jungtinės Karalystės lietuvių bendruomenėmis.

Teisės mokslų daktarė, „Anglia Ruskin“ universiteto docentė (asoc. prof.) dr. Eglė Dagilytė pabrėžė teisinio sąmoningumo, savo teisių žinojimo ir gebėjimo jas ginti svarbą. Diskusiją moderavo dr. Vilija Vėlyvytė-Mansfield, teisės lektorė „King’s College London“ ir Oksfordo lietuvių bendruomenės narė.

Žurnalistė ir režisierė Daiva Žeimytė-Bilienė skaitė pranešimą apie atsparumą melagienoms, o vakare dalyviai žiūrėjo jos dokumentinį filmą „Prezidentas“, pasakojantį apie Valdą Adamkų, kurio 100-osios gimimo metinės minimos 2026 m. lapkritį. Filmą priminė, kokią svarbią vietą Lietuvos gyvenime užima svetur gyvenantys lietuviai.

„Jūs esate ne tik Lietuvos ambasadoriai ten, kur gyvenate. Jūs esate labai svarbi Lietuvos dalis, o sudėtingais momentais jūsų vaidmuo gali tapti ir lemtingas“, – sakė D. Žeimytė-Bilienė.

Renginio akimirkos | Povilo Malakausko nuotr.

Oksfordo lietuvių bendruomenės pirmininkė Irma Banytė-Kelly džiaugėsi aktyviu dalyvių įsitraukimu ir pabrėžė, kad forumas – tai pradžia konkrečių veiksmų, padėsiančių atskleisti bendruomenės potencialą. Tarp jos narių yra teisininkų, politikos mokslus studijuojančių studentų ir žmonių, palaikančių ryšius su Jungtinės Karalystės politinėmis struktūromis.

Oksfordo universiteto lietuvių sąjungos prezidentė Greta Latvėnaitė teigė, kad

forumas sustiprino jos motyvaciją dirbti Lietuvos labui ir paskatino rimčiau apgalvoti, kaip būtų galima padėti Lietuvai karo ar krizės atveju.

Forumas dar kartą priminė, kad pilietiškumas nesibaigia ties valstybės sienomis. Gyvendami svetur lietuviai gali puoselėti ryšį su tėvyne, stiprinti bendruomenes, ugdyti kritinį mąstymą ir praktiškai prisidėti prie Lietuvos saugumo bei atsparumo.

Renginį organizavo Oksfordo lietuvių bendruomenė. Pilietiškumo projektą iš dalies remia Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija ir programa „Globali Lietuva – Global Lithuania“.